

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7Co/337/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4213203102
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Madaraszová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4213203102.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v právnej veci navrhovateľa: Slovenská sporiteľňa, a.s. so sídlom Bratislava, Tomášikova č. 48, IČO: 00 151 653, zastúpený Advokátska kancelária Havel, Holásek & Partners, s.r.o., so sídlom Bratislava, Mlynské Nivy č. 49, proti odporkyňi: H. V., rod. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom V., V. č. XXXX/XX, o zaplatenie sumy 1.996,27 eura s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Komárno, zo dňa 27. septembra 2013, č. k. 13C/245/2013-67, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutom zamietajúcom výroku, ako aj vo výroku o trovách konania z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zaviazal odporkyňu zaplatiť navrhovateľovi sumu 1.271,64 eura spolu s 8 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 1.101,32 eura od 19.12.2012 až do zaplatenia, to všetko v pravidelných mesačných splátkach po 50 eur splatných vždy do 20. dňa každého mesiaca počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku až do úplného zaplatenia s tým, že omeškania jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Súd návrh v časti prevyšujúcej sumu 1.271,64 eura, ako aj v časti 18,40 % úroku ročne a v prevyšujúcej časti úroku z omeškania zamietol. O trovách konania rozhodol, že odporkyňu zaviazal zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 54,94 eura a náhradu iných trov konania vo výške 18,40 eura, to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku, na účet právneho zástupcu navrhovateľa. Svoje rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ust. § 2 písm. a), b), § 3 ods. 1, 2, 3 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy), ako aj zisteným skutkovým stavom, na základe čoho mal za preukázané, že medzi navrhovateľom a odporkyňou bola dňa 23.10.2006 uzatvorená Zmluva o splátkovom úvere č. 0212309667, v zmysle ktorej navrhovateľ poskytol odporkyňi úver vo výške 995,82 eura (30.000,- Sk), ktorý sa odporkyňa zaviazala splatiť 60 mesačnými splátkami po 27,65 eura (833,- Sk), pri úrokovej sadzbe 18,40% ročne, s RPMN vo výške 24,75%, pričom splatnosť prvej splátky bola dohodnutá na 20.11.2006 a konečná splatnosť úveru bola dohodnutá na 20.10.2011. Z uvedeného vyplýva, že odporkyňa mala 60 mesačnými splátkami uhradiť navrhovateľovi sumu 1.778,40 eura (60 x 27,65 eura + 60 x 1,99 eura), z ktorej suma 119,50 eura predstavuje poplatky za správu úveru účastníkmi konania v dohodnutej výške 1,99 eura (60,- Sk) mesačne do konečnej splatnosti úveru a suma 663,08 eura predstavuje úrok z úveru zahrnutý v 60 splátkach (60 x 27,65 - 995,82). Rovnako mal za preukázané, že odporkyňa uhradila sumu 726,94 eura, z ktorej navrhovateľ započítal na istinu úveru sumu 677,08 eura. Poukázal na to, že pokiaľ odporkyňa mala do konečnej lehoty splatnosti úveru (20.10.2011) uhradiť navrhovateľovi sumu 1.778,40 eura, z ktorej uhradila sumu 677,08 eura, jej dlh na poplatku za správu úveru do konečnej splatnosti úveru dňa 20.10.2011 a na mesačných splátkach zahŕňajúcich už aj úrok z čerpaného úveru predstavuje sumu 1 101,32 eura (1.778,40 - 677,08). Súd prvého stupňa predmetnú zmluvu posúdil ako spotrebiteľskú, pri uzatváraní ktorej bola odporkyňa v postavení spotrebiteľa a navrhovateľ v postavení dodávateľa, ktorý má v predmete svojej činnosti aj poskytovanie úverov z vlastných zdrojov. Okrem toho v danom prípade sa jedná o navrhovateľom vopred pripravenú formulárovú (typovú) úverovú zmluvu, ktorej obsah odporkyňa nemala možnosť reálne

ovplyvniť. Bol toho názoru, že zmluva o spotrebiteľskom úvere je zmluvným typom s osobitnou právnou úpravou v zákone č. 258/2001 Z.z., ktorý je k ustanoveniam Občianskeho zákonníka s podrobnou úpravou spotrebiteľských zmlúv od 1.4.2004 predpisom *lex specialis*, a preto pokiaľ určité otázky nie sú výslovne upravené zákonom č. 258/2001 Z.z. použijú sa na ich riešenie príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka, vrátane všeobecných ustanovení o záväzkoch. Vychádzajúc z uvedeného súd prvého stupňa vzťah účastníkov konania posudzoval ako záväzok zo spotrebiteľskej zmluvy podľa § 23a zákona č. 634/1992 Zb., § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, podľa ustanovení zákona č. 258/2001 Z.z. a podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. Podľa názoru súdu prvého stupňa je úročenie iných súm než dlžných splátok a poplatkov neprípustné, a tak je neprípustné aj úročenie sumy úroku z úveru zahrnutého v dlžných splátkach (ďalším) úrokom z úveru, pretože aj zmluvný úrok a aj úrok z omeškania sú príslušenstvom pohľadávky (§121 ods. 3 OZ), ktoré sa ďalej neúročí. Úrok z úveru vyjadruje „cenu - odplatu“ za poskytnuté peňažné prostriedky, a to až do konečnej splatnosti úveru, v danom prípade do 20.10.2011. V danom prípade úrokom z úveru sa úročí istina čerpaného úveru, teda neúročia sa ním ani poplatky, či úrok z úveru s tým, že splatné zmluvné úroky a splatné poplatky, ktoré sa prípadne pripíšu k istine úveru na základe dohody zmluvných strán, sa už neúročia úrokom z úveru. Pokiaľ išlo o poplatok za upomienky dodal, že tento nebol v zmluve o úvere zo dňa 23.10.2006 upravený, a tak s poukazom na § 4 ods. 5 zákona č. 258/2001 Z.z. (v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy) navrhovateľ nemôže od odporkyne požadovať poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Navrhovateľ nepreukázal dohodu zmluvných strán o zmene výšky poplatku za vedenie účtu nad sumu 1,99 eura mesačne, ktorá bola dohodnutá zmluvnými stranami v zmluve. Nepreukázaným podľa názoru súdu prvého stupňa zostal aj nárok navrhovateľa na úrok vo výške 18,40% ročne zo sumy 1 414,31 eura od 19.12.2012 až do zaplatenia. Bol toho názoru, že uvedeným úrokom sa úročí istina čerpaného úveru len do konečnej splatnosti úveru, v danom prípade do 20.10.2011, pričom po márnom uplynutí lehoty splatnosti splátok a poplatkov splatných do konečnej splatnosti úveru má veriteľ dlžníka nárok len na úrok z omeškania z dlžnej sumy, keďže omeškaním dlžníka sa odmena za úver, ktorou nepochybne úrok z úveru je, nezvyšuje. V tejto súvislosti poukázal aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky publikovaného pod R 59/98, v zmysle ktorého veriteľovi patria dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov iba do splatnosti dlhu, t.j. v danom prípade do 20.10.2011 a po uvedenom dni navrhovateľovi už nevznikol ďalší nárok na úrok z úveru. Z uvedených dôvodov súd prvého stupňa návrh navrhovateľa v časti úroku vo výške 18,40% z úveru od 18.12.2012 do zaplatenia nepovažoval za dôvodný. Keďže navrhovateľ nepreukázal, že odporkyňa mala dlh vo výške prevyšujúcej sumu 1 271,64 eura (1.101,32 eur titulom dlžných splátok a poplatkov a 170,32 eura titulom kapitalizovaného úroku z omeškania do 18.12.2012), súd prvého stupňa návrh navrhovateľa v časti prevyšujúcej uvedenú sumu zamietol z dôvodu neunesenia dôkazného bremena žalobcom na preukázania dôvodnosti návrhu nad uvedenú sumu. Okrem toho navrhovateľovi priznal aj úrok z omeškania vo výške 8% ročne zo sumy 1.101,32 eura od 19.12.2012 až do zaplatenia. Poukázal na to, že výška základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky k 19.12.2012 bola 0,75 %, a preto navrhovateľovi vznikol nárok na úrok z omeškania vo výške 8,75 % ročne. V danom prípade si však navrhovateľ uplatnil úrok z omeškania vo výške 8% ročne, v dôsledku čoho súd prvého stupňa priznal navrhovateľovi len ním uplatnený úrok z omeškania vo výške 8% ročne a návrh prevyšujúcej časti úroku z omeškania zamietol. Súd prvého stupňa povolil odporkyňu v zmysle ust. § 160 ods. 1 OSP priznané plnenie splácať v splátkach po 50,- eur mesačne, a to s poukazom na finančnú situáciu odporkyne, ktorá poberá dôchodok vo výške 408,- eur mesačne. O trovách konania súd prvého stupňa rozhodol podľa § 142 ods. 2 OSP tak, že navrhovateľovi, ktorý mal v konaní celkový úspech vo výške 15,40 % (úspech navrhovateľa bol 57,70% a úspech odporkyne bol 42,30%) priznal náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 54,94 eura a náhradu iných trov konania vo výške 18,40 eura.

Rozsudok súdu prvého stupňa v zamietajúcom výroku a výroku o trovách konania napadol v zákonnej lehote odvolaním navrhovateľ, ktorý žiadal rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zmeniť a návrhu v celom rozsahu vyhovieť, resp. zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Namietal, že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenie veci, keďže súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Uviedol, že zmluva uzatvorená medzi účastníkmi konania bola uzatvorená podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, pričom podľa § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka sa záväzkové vzťahy zo zmluvy o úvere spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov Obchodným zákonníkom. Z uvedeného vyplýva, že zmluva medzi účastníkmi konania, ktorá sa riadi ustanoveniami Obchodného zákonníka, je obchodnoprávnym vzťahom, a preto sa na riešenie otázok vzniknutých z tohto zmluvného vzťahu neupravených zákonom

o spotrebiteľských úveroch, použijú ustanovenia Obchodného zákonníka. V tejto súvislosti poukázal aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Obo 12/2010, sp. zn. 5 Obo 56/2007, 1 Cdo 120/2010 a rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 3711/11. V danom prípade si zmluvné strany v zmysle zmluvy dohodli poplatok za správu úveru a to výške 1,99 eura podľa sadzobníka platného od 01.07.2006, pričom poplatok za správu úveru bol splatný vždy ku koncu mesiaca a v zmysle čl. 5 bod 5.2 Úverových podmienok sa nesplatený poplatok za správu úveru stal súčasťou istiny. Výška poplatku sa zmenila na základe sadzobníka platného od 01.10.2010 na 2,99 eura mesačne, proti ktorej zmene odporkyňa namietala. Okrem toho odporkyňa v zmluve vyhlásila, že sa oboznámila so Všeobecnými obchodnými podmienkami, úverovými podmienkami a sadzobníkom a zaviazala sa ich dodržiavať. Vychádzajúc z uvedeného mal za to, že zmena sadzobníka a teda aj výšky poplatku za správu úveru prebehla v súlade so zmluvou a v súlade so všeobecnou praxou, pričom odporkyňa už pri podpise zmluvy bola oboznámená so spôsobom zmeny sadzobníka, pričom pri tejto konkrétnej zmene odporkyňa zmenu nijako nenamietala a teda v zmysle zmluvy o úvere je táto zmena platná. Ohľadne nepriznania riadnych úrokov z úveru a úrokov z omeškania dodal, že má nárok na riadny úrok z úveru tak ako si ho špecifikoval v žalobnom návrhu a to aj za dobu po konečnej splatnosti úveru až do doby skutočného čerpania úveru. Dodal, že proti kapitalizácii poplatkov a riadnych úrokov z úveru súd prvého stupňa nenamietal, napriek tomu ich úročené žiadnym úrokom nepriznal. V zmysle čl. 6.6 a 6.9 Úverových podmienok bola odporkyňa povinná z omeškaných splátok zaplatiť navrhovateľovi úroky z omeškania a to výške určenej navrhovateľom zverejnením, ktorý sa uplatňuje v dohodnutej výške 26,40 %, a to ročne od 15.01.2009. Podľa názoru navrhovateľa požadovaná výška žalovanej sumy 1.949,80 eura, ako aj spôsob jej vzniku, sú dostatočne podložené a preukázané dôkazmi a vyjadreniami predloženými súdu prvého stupňa navrhovateľom.

Odporkyňa sa k odvolaniu navrhovateľa písomne nevyjadřila.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal rozhodnutie súdu prvého stupňa v napadnutom zamietajúcom výroku, vo výroku o trovách konania, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo (§ 212 ods. 1 OSP) a po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP) dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je treba v zamietajúcom výroku a v súvisiacom výroku o trovách konania je potrebné zrušiť podľa § 221 ods. 1 písm. f), h) OSP a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 OSP).

Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu prvého stupňa dňa 14. 02. 2013 domáhal od odporkyne zaplata sumy 1.996,27 eura spolu s 18,40% úrokom ročne zo sumy 1.414,31 eura od 19.12.2012 do zaplata, s 8 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 1.455,72 eura od 19.12.2012 do zaplata a náhrady trov konania. Svoj návrh odôvodnil tým, že odporkyňa na základe Zmluvy o splátkovom predaji č. 0212309667 zo dňa 23.10.2006 poskytol úver vo výške 995,82 eura, ktorý sa odporkyňa zaviazala splatiť mesačnými splátkami po 27,65 eura, pričom splatnosť prvej splátky bola dohodnutá na 20.11.2006 a konečná splatnosť úveru na 20.10.2011. Okrem toho uviedol, že k rozhodnému dňu 18.12.2012 eviduje pohľadávku voči odporkyni, ktorá predstavuje sumu 1.996,27 eura, z toho istina je vo výške 1.414,31 eura, úroky vo výške 35,43 eura, úroky z omeškania vo výške 540,55 eura, poplatky vo výške 5,98 eura s tým, že príslušenstvo pohľadávky tvorí úrok vo výške 18,40 % ročne zo sumy 1.414,31 eur a 8 % úrok z omeškania ročne zo sumy 1.455,72 eur, oba úroky od 19.12.2012 do zaplata. Ako je už vyššie uvedené súd prvého stupňa čiastočne vyhovel návrhu navrhovateľa a zaviazal odporkyňu zaplatiť navrhovateľovi sumu 1.271,64 eura spolu s 8 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 1.101,32 eura od 19.12.2012 až do zaplata, to všetko v pravidelných mesačných splátkach po 50 eur splatných vždy do 20. dňa každého mesiaca počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku až do úplného zaplata s tým, že omeškania jednej splátky má za následok zrochnosť celého plnenia. Do tohto vyhovujúceho výroku súdneho rozhodnutia účastníci konania odvolanie nepodali, preto predmetom odvolacieho konania bol iba zamietajúci výrok

v časti prevyšujúcej sumu 1.271,64 eura ako aj v časti 18,40 % úroku ročne a v prevyšujúcej časti úroku z omeškania a v tejto súvislosti aj výrok o trovách konania.

Z vykonaného dokazovania doposiaľ vyplýva, že účastníci konania uzatvorili zmluvu o splátkovom úvere č. 0212309 667 zo dňa 23.10.2006 (č. I. 8 spisu), pričom ide o splátkový úver bez určenia jeho účelu s výškou úveru 30.000,-Sk a s úrokom vo výške 18,40 % ročne. V čl. II bod 2 predmetnej zmluvy odporkyňa ako dlžník vyhlásila, že sa oboznámila so súčasťami úverovej zmluvy, ktorými sú Všeobecné obchodné podmienky, úverové podmienky, sadzobník a podmienky určené zverejňovaním, za ktorých sa Bankový produkt v zmysle úverovej zmluvy poskytuje, o týchto vyhlásila, že s nimi súhlasí a zaväzuje sa ich dodržiavať. Pre účely úverovej zmluvy sa Všeobecnými obchodnými podmienkami rozumejú Všeobecné obchodné podmienky Banky pre poskytovanie splátkových a kontokorentných úverov a povolených prečerpaní fyzickým osobám nepodnikateľom s účinnosťou od 01.08.2006. V zmysle čl. II bod 3 sa účastníci zmluvného vzťahu dohodli, že všetky právne vzťahy vyslovene neupravené v úverovej zmluve sa budú riadiť príslušnými ustanoveniami úverových podmienok, Všeobecnými obchodnými podmienkami, Obchodným zákonníkom a ostatnými predpismi a to v tomto poradí. Zmluvné strany sa dohodli, že ich vzájomné právne vzťahy sa budú podľa § 262 Obchodného zákonníka spravovať podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka.

Súd prvého stupňa predmetný vzťah účastníkov posúdil ako občianskoprávny vzťah uzatvorený podľa zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy), aj keď v danom prípade účastníci uzatvorili zmluvu podľa § 497 až § 507 Obchodného zákonníka. V tomto smere sa súd prvého stupňa nezaoberal platnosťou posudzovanej zmluvy a záväznosťou Všeobecných obchodných podmienok, Úverových podmienok a sadzobníka pre odporkyňu, ktoré bližšie upravovali dojednaná týkajúce sa povinnosti odporkyne platiť úroky, úroky z omeškania a poplatky. Súd prvého stupňa nevenoval dostatočnú pozornosť platnosti zmluve ohľadom na to, že písomná zmluva v čl. II. bod. 2 a 3 odkazuje na všeobecné obchodné podmienky a úverové obchodné podmienky navrhovateľa, ktoré navrhovateľ aj pripojil k návrhu. Rovnako sa nezaoberal ani tým, či sa účastníci konania dohodli na tom, že v prípade omeškania so splácaním pohľadávky alebo jednotlivých splátok je odporkyňa povinná navrhovateľovi okrem úrokov zaplatiť tiež úroky z omeškania z dlžnej čiastky s tým, že dlžná čiastka sa úročí podľa úrokov z omeškania denne od prvého dňa omeškania (vrátane) až do dňa bezprostredne predchádzajúceho dňu splatenia dlžnej čiastky (vrátane) s tým, že ak je v omeškaní so splatením úrokov je povinná tiež zaplatiť úroky z omeškania z týchto dlžných čiastok (bod 6.6 Všeobecných obchodných podmienok účinných ku dňu 01.01.2006 na č.l. 26 spisu).

Súd prvého stupňa v ďalšom prijal záver, že poplatky neboli v zmluve písomne dojednané, avšak nezaoberal sa tým, že poplatky boli dojednané vo Všeobecných obchodných podmienkach navrhovateľa, s ktorými odporkyňa vyjadrila súhlas a zaviazala sa ich dodržiavať (čl. II bod 2 zmluvy), čo potvrdila svojim podpisom na zmluve o splátkovom úvere zo dňa 23.10.2006 (č.l. 8 spisu). S poukazom na uvedené bolo potrebné sa zaoberať tým, či takéto dojednanie, ktoré iba odkazuje na všeobecné obchodné podmienky, upravujúce okrem iného aj povinnosť platiť úroky z omeškania a poplatky, je v zmysle ust. § 37 Občianskeho zákonníka platným právnym úkonom, nezaoberal sa tým, či je obvyklé, aby takéto dojednanie bolo uvedené vo všeobecných obchodných podmienkach a nie priamo v zmluve a v nadväznosti na to, či odporkyňa bola pri podpise zmluvy riadne oboznámená s obsahom týchto obchodných podmienok. Za týmto účelom bolo potrebné v konaní vypočítať odporkyňu ohľadom toho, či bola oboznámená s týmto obchodnými podmienkami, či tieto tvorili súčasť zmluvy a v nadväznosti na to, či sa účastníci dohodli na tom, že pokiaľ nezaplatí jednotlivé splátky včas, je povinná platiť aj úrok z omeškania z riadnych úrokov.

Vzhľadom k vyššie uvedenému odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutom zamietajúcom výroku a vo výroku o trovách konania podľa § 221 ods. 1 písm. f), h) OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie podľa § 221 ods. 2 OSP. V ďalšom konaní súd prvého stupňa bude postupovať vo vyššie naznačenom smere, vo veci opätovne rozhodne, pričom svoje rozhodnutie aj riadne odôvodní tak, aby bolo preskúmateľné a spĺňalo tak náležitosti súdneho rozhodnutia predpokladané v ust. § 157 ods. 2 OSP. V novom konaní rozhodne súd prvého stupňa aj o trovách celého konania vrátane tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 OSP).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.